

SOVARRA, -ARRE, -ARRET

fa escrípol veure-la repetida en 4 paratges diferents. Això ens obliga a deixar-ho en dilema, obert amb la possibilitat pre-romana. Tanmateix m'inclino a admetre que el procés suposat es pogué repetir a tots quatre llocs.

Soval, V. Sòvol

SOVARRA, -ARRE, -ARRET

Noms de lloc del P. Val. i de l'Ebre.

1) *Sovarra* en el Baix Maestrat; *subāra* oït a Bell-lloc (xxviii, 152.7).

MENC. ANT. 1243: «--- Villa Famez --- archu *Ca-banis* --- ad barranchum de *Subarra* --- Serram de *Quexa* ---» (Font Rius, C. d. p., § 281, p. 409.11); 1245: «villarem de *Subarra*» (BSCC xiv, 297); 1250: «l'afr. de Volafamés és pel «barrancum intra encontre de *Subarra*» (p. p. Mn. Betí, *El Castillo de Mirabet*, 28; 20 i Font Rius, o. c., § 291, p. 426.1. Cal llegir: «entro encontrada de ---».¹

2) A l'altre cap del País una alq. ant. de Cocentaina. 1258, donació a Martinus Eximinis de *Sovarre*, de l'alq. d'Alcocer de Planes (Mtz.Fdo., *Doc. Val. ACA* 25 I, 263).

De la meua enq. entorn de Bell-lloc i pobles veïns, 1961, recordo una vasta regió desèrtica en terra molt seca, de garrigues, fins a l'assoleïada i sorrenca platja de la mar: que correspon a (1); i en el (2), de terra no gaire diferent. ETIM. doncs, probablement àrab *šubbar*, col·le. corresponent al nom d'unitat *šubbāra/šabbāra* 'atzavara' (DECat I, 499b44), que és la vegetació més pròspera en aqeixos paratges.

És probable afegir-hi un NL que tinc de les terres de l'Ebre en dos pobles limítrofs, en lleus variants: Barranc de *subāreġ* en te. de Garcia (xiii, 108.11), i de *subāreġk* en el de Móra d'Ebre (vii, 141b25; xiii, 102.13); oït igual aquest per Casac. als llauters de Móra, 1924.

Com que són també en terres ben eixutes, poden venir de *šubbārāt*, plural del femení *šubbāra* 'atzavara', un poc alterat en la variant de Móra per etim. pop., 'sobre rec', natural puix que són terres que no es reguen.

¹ Hi ha un nom quasi homònim, però de naturalesa ben diferent i situació no gaire pròxima; nom submarí: *La subāra*, barra submarina de roques molt altes, enfront a Peníscola, recollit per Casac., 1924, dels pescadors de Vinaròs (cf. *Les Barretes*, altre rocam submarí davant Vinaròs) (id. id.). Aquell nom ve, doncs, de *sot(s)barra*. Inconnex amb això el NL comentat, arabisme que és un «villare» i hi ha més de 15 k. des d'allí a Peníscola.

SOVEIX

Nom d'un poblat de l'Alta Ribagorça, amb documentació deficient, però reiterada i antiga; sembla que

es repeteixi en forma molt semblant a la Baixa Cerdanya i en tres llocs dels Pirineus gascons.

1) 996: «in villa *Suexi*», doc. de l'alta N. Ribagorçana (Abadal, P. i R., n.º 312), però *Suri* en un altre ms.; semblaria ser cap a Areny. En un doc. de 989: *Soxi* (id. id., n.º 287), si bé aquí semblaria ser més amunt, cap al Pont de Suert. Llavors sembla que puguem identificar-lo amb un nom que anoto al Pont de Suert: amb pron. vacil·lant del diftong. «Barranc de *súis*» (xix, 163).

Hi ha encara un doc. mal datat (S. x?): in villa *Suexi* (ib., n.º 166), que Abadal ajunta amb un alou *Soxi* del doc. n.º 287, ja citat. Tots en documents procedents de Lavaix (en els quals hi ha tanta lliçó inexacta). Com que *Montotum* figura també com límit de *St. Pere de Molins*, suggereix que sigui un paratge pròxim a Betesa (poble intermedi entre Areny i el P. de Suert). En fi, veg. el que dic de *Xoxi* en l'art. *Sos/Sessuè*.

2) El cens de 1359 porta un *Soveig* en el Baridà, te. Toloriu (*CoDoACA* xii, 89), cens en el qual abunden les grafies defectuoses, com ho seria *-ig* per *-ix*. Només vagament ho recordo recollit a Cerdanya en la forma *-eix*.

3) etc. En domini gascò tenim tres noms com *Soeix*. En el Coserans, cº Oust, que segons el *TdF* és *Soueich*. 4) *Soueich* en el Comenge, cº Aspet (HGar.). 5) En el Bearn *Soeix*, llog. agre. a Oloron, doc. en vars. *Soexs* i anàlogues des de 980, i sovint en els Ss. xi-xii i ss., allí mateix, un *Serre-Soeix* aa. 1589, 1675, i un *Col de Soès* a la Vall de Baretous (PRaymond, *Bi. Top. BPyr.*).

El conjunt dels 5 noms suggereix, en forma ben coherent, origen ibero-basc. És versemblant que s'hi combinin els mots bascos *su* 'foc', 'fogar', 'llar', amb *o(b)e* 'jaça', 'pleta', amb una terminació com la de l'homòleg *Oveix* (de la mateixa comarca que 1); car les variants de tipus *Oeix* són les bàsiques i més correctes. Es veu dificultat fonètica per explicar la forma viva *súis*, però com que hi ha *oe*, variant antiga de *obe* en basc, és concebible una contracció en *-ús* (cf. *Su-benuix*). Sobre *Oveix*, veg. l'art. *Ovarra*.

Hi ha bones raons per sospitar que la diferència entre *Soveix* i *Oveix* és deguda a l'addició d'una s ibèrica que hem conjecturat en diversos articles (com *Sorreigs*, *Bosia* i *Besòs*).

Hi ha una paronímia suggestiva amb el basc *çugaça* (nom d'arbre), d'on el cognom *Zugazagoitia*. I amb el nom del Circ de *Suasos* al capdamunt de la Vall d'Ordesa, però la *a* d'aquests ja posaria grans dificultats fonètiques, i en tots sentits fóra arbitrari.

SOVELLES

Llogaret disseminat en el Ripollès, a la ratlla del Lluçanès, agre. al mun. de Les Llosses, amb vella paròquia; és en el vessant NE. de les serres d'Alpens-Matamala.

PRON.: *subéijs*, a Ripoll, St. Quirze i Borredà (Ca-